

Mätning av golvlutning

GVK får ofta in frågor om hur Golvlutning ska mätas, men också hur det ska bedömas samt vad som räknas som buktighet respektive bakfall. Detta dokument har tagits fram med syfte att ge svar på dessa frågor. Dokumentet riktar sig till GVKs kontrollanter, GVK- Auktoriserade företag samt oberoende besiktningsmän som ska kontrollera golvlutningen i våtutrymmen. Nedan är ett utdrag från Säkra Våtrum 2021 och redogörelse för de krav som GVK ställer på Golvlutning/Fall mot golvbrunn.

5.8 Golvlutning / Fall mot golvbrunn

I utrymmen med golvavlopp ska de delar av golvet och dess vattentäta skikt som regelbundet utsätts för vatten luta mot avloppet. Syftet med kraven är att undvika att vatten leds ut i angränsande utrymmen och orsakar vattenskador, för att det ska kunna ske på rätt sätt finns krav på hur golvlutningen ska utformas.

5.8.2 Krav

- Bakfall får inte förekomma i någon del av utrymmet.
- Golvlutningen ska utformas så att vatten inte leds ut i angränsade utrymmen vid normal användning av våtrummet.
- Lutningen ska utformas så att vatten inte hindras från att rinna ner i golvbrunnen, förutom det vatten som blir kvar på grund av ytspänning.
- Kravet på lutning omfattar både underlaget vid montage av tätskikt och montage av ytskikt.
- Golvet lutning ska utformas så att tätskiktets eventuella uppvik vid dörröppningen ligger minst 20 mm över golvbrunnens fläns i duschplatsen eller motsvarande.
- Vid plastmatta som tät- och ytskikt där tröskel ej monteras alternativt att tröskeln ej möjliggör uppvik mäts nivåskillnaden om 20 mm mellan golvbrunnens fläns och plastmattans överkant vid dörröppning.

5.8.3 Toleranser

- I duschplatser eller motsvarande ska golvet lutning mot golvbrunnen vara minst 1:150 (7 mm/m) och högst 1:50 (20 mm/m).
- Golvet lutning mellan golvbrunn och intilliggande väggar kan vara högst 1:25 (40 mm/m).
- Lutningen på övrigt golv i våtrummet ska vara minst 1:500 (2 mm/m) och högst 1:100 (10 mm/m).

5.8.4 Undantag för golvlutning/fall mot golvbrunn

- I våtutrymmen där särskilda skäl föreligger, till exempel utrymmen med fler än en golvbrunn eller ett större våtutrymme, kan en alternativ lutning avtalas/godkännas. Ett större utrymme kan resultera i ett förhöjt insteg till utrymmet om lutning utförs på hela golvet.
-

Lutningstoleranser

Plats för bad och dusch	
	1:25–1:150 7–40 mm/m
	1:50–1:150 7–20 mm/m
Övrig golvyta	
	1:100–1:200 2–10 mm/m

Figur 1. Lutningstoleranser i ett badrum/duschrum

Hur ska golvlutning mätas i Bad- och duschutrymmen?

- Antal mätpunkter och mätsträcka är beroende av rummets utformning och val av golvbrunn.
- Man kan få en indikation på golvet lutning med en kula/dank eller vatten.
- Fall ska mätas innan tät- och ytskikt appliceras och ska bibehållas till färdigt golv är utfört.
- Tänk på att toleranserna för fall gäller för både underlag, tätskikt och ytskikt.
- Golvlutning ska mätas på en så lång sträcka som möjligt.
- Golvlutning ska **inte** mätas "punkt för punkt" eller på varje klinkerplatta.
- En rätskiva + digitalpass eller ett längre vattenpass ska med fördel användas på längre sträckor.
- Ett vattenpass med längden 30 cm ska med fördel användas vid mätning av golvlutning i plats för bad eller dusch.

Nedan visas några exempel på hur golvlutning ska mätas.

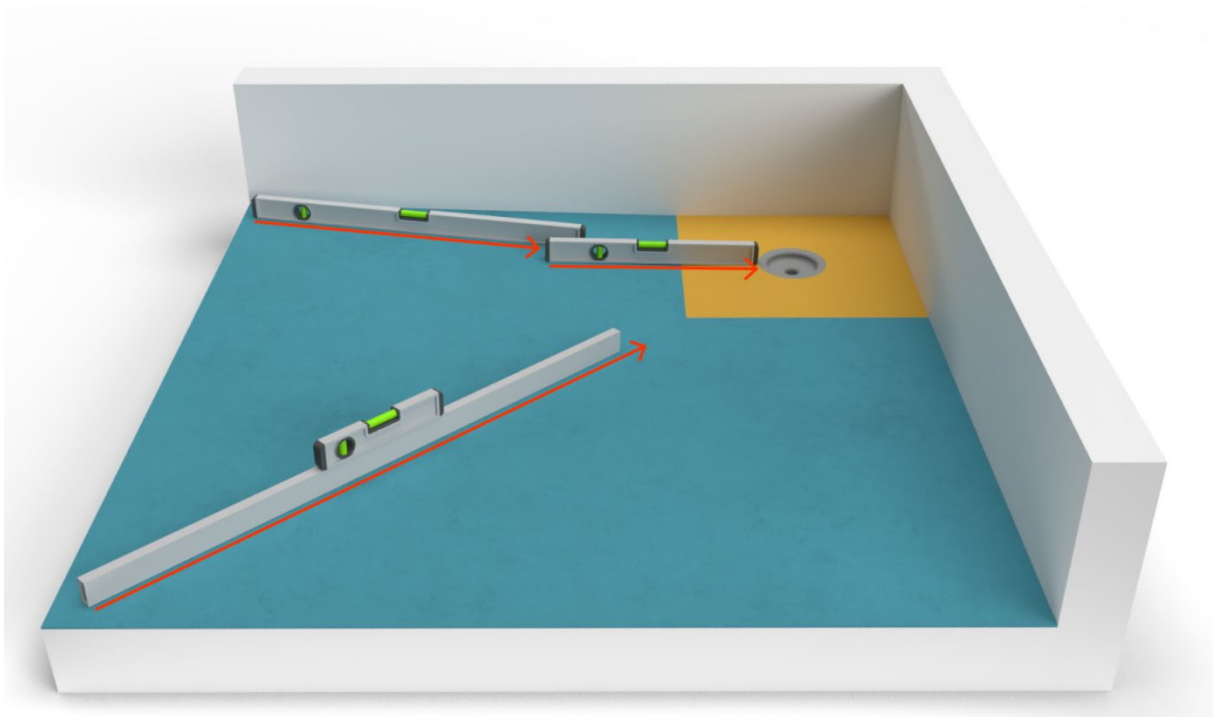
Mätning av underlaget till tätskiktet i ett badrum (innan tätskikt monteras)

1. Övrig yta (den blå ytan i figuren)

Mät golvlutning på underlaget för den övriga ytan, här får lutningen vara mellan 2–10 mm/m. Börja i rummets yttre hörn och lägg antingen en rätskiva + ett digitalt vattenpass, eller ett långt vattenpass i riktning mot golvbrunnen, hela sträckan fram till brytningslinjen (där duschplats eller motsvarande börjar). Antal mätpunkter är beroende på rummets utformning, ett större utrymme kräver fler mätpunkter.

2. Plats för bad eller dusch (den gula ytan i figuren)

Mät golvlutningen i plats för bad eller dusch från golvbrunnens fläns (vattenpasset ska inte läggas på flänsen) och ut mot övrig yta, här rekommenderas ett vattenpass med längden 30 cm. Sträckan från innerhörnet/väggen närmast golvbrunnen, ut till golvbrunnens fläns kan mätas med ett mindre vattenpass. Rekommenderat är 4 mätpunkter för en standardbrunn.

Figur 2. Mätning av underlaget innan montering av tät- och/eller ytskikt

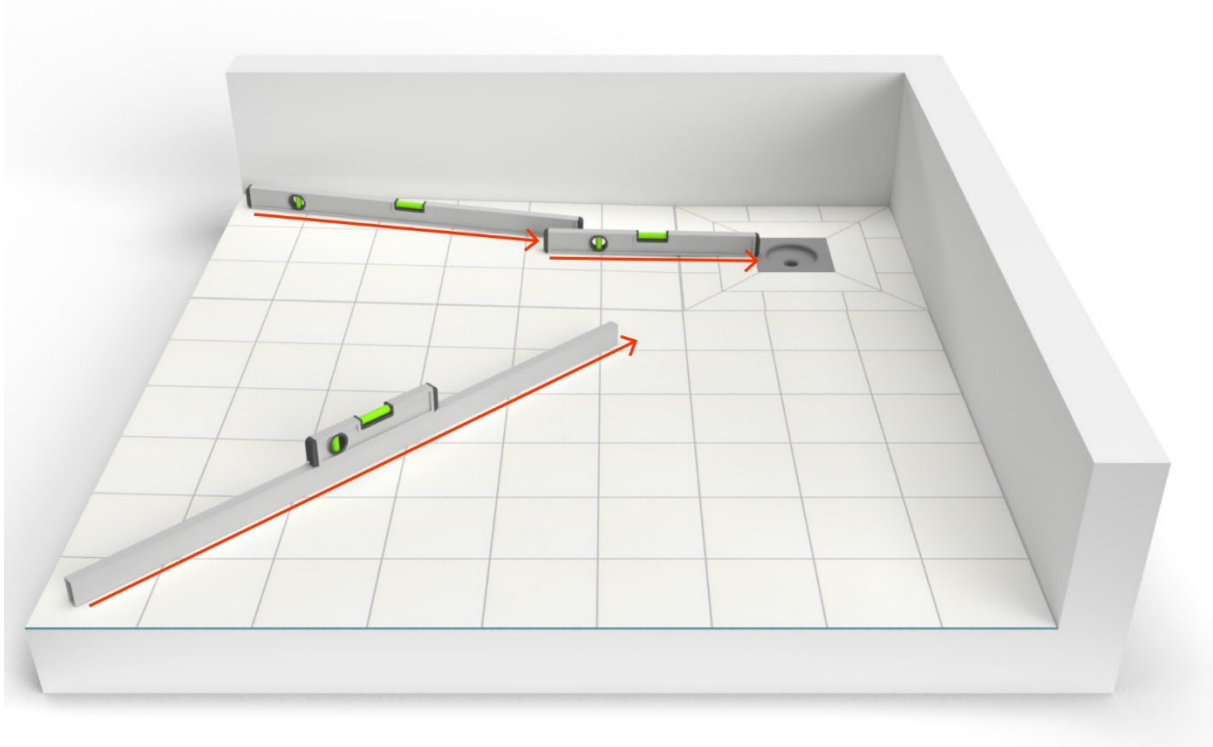
Mätning av ytskiktet i ett badrum

1. Övrig yta

När plattsättningen eller mattläggningen är slutförd, mät golvlutning på ytskiktet för den övriga ytan, här får lutningen vara mellan 2–10 mm/m. Börja i rummets yttre hörn och lägg antingen en rätskiva + ett digitalt vattenpass, eller ett långt vattenpass i riktning mot golvbrunnen, hela sträckan fram till brytningslinjen (där duschplats eller motsvarande börjar). Antal mätpunkter är beroende på rummets utformning, ett större utrymme kräver fler mätpunkter.

2. Plats för bad eller dusch

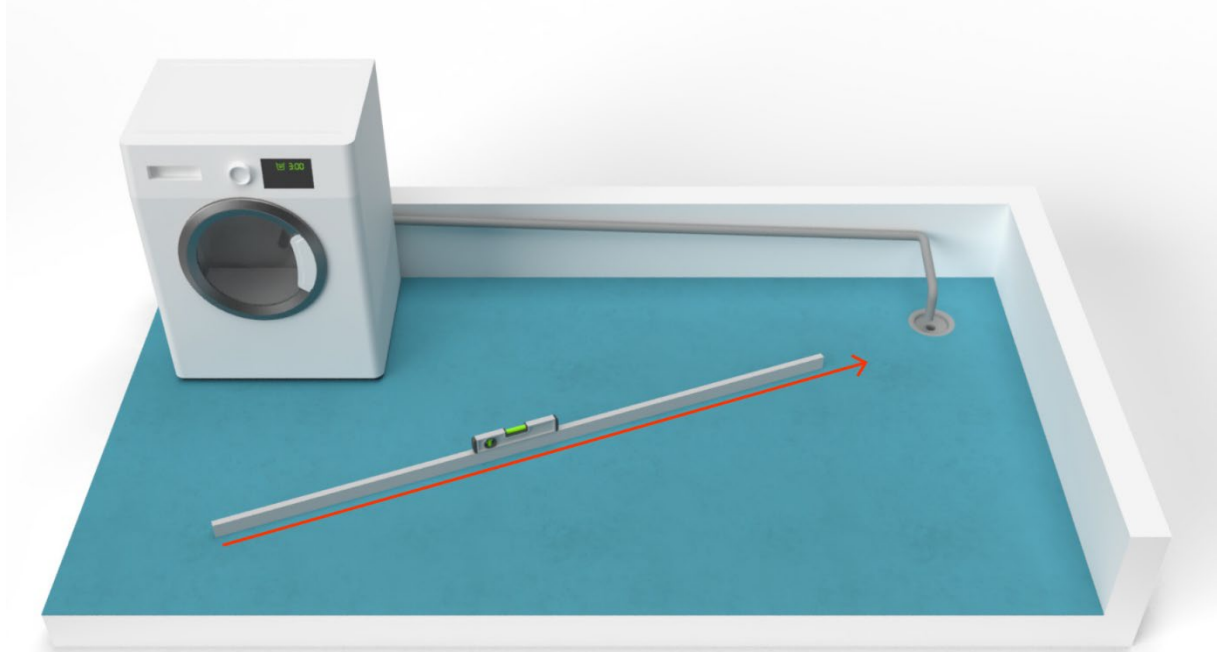
Mät golvlutningen i plats för bad eller dusch från golvbrunnens fläns (vattenpasset ska inte läggas på flänsen) och ut mot övrig yta, här rekommenderas ett vattenpass med längden 30 cm. Sträckan från innerhörnet/väggen närmast golvbrunnen, ut till golvbrunnens fläns kan mätas med ett mindre vattenpass. Rekommenderat är 4 mätpunkter för en standardbrunn.

Figur 3. Mätning av ytskiktet

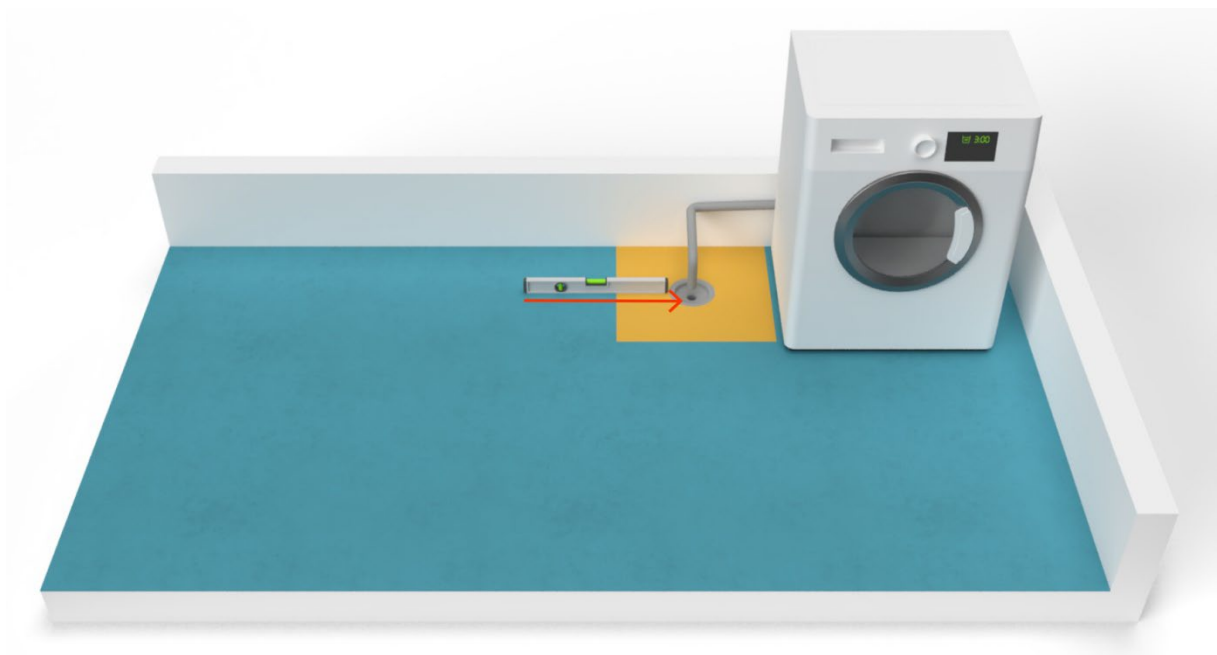
Golvlutning i tvättstugor och utrymmen med varmvattenberedare

I utrymmen med golvavlopp ska de delar av golvet och dess vattentäta skikt som regelbundet utsätts för vatten luta mot avloppet. Det innebär att i tvättstugor och utrymmen med varmvattenberedare eller liknande apparat ska vattnet rinna mot golvbrunnen. Lutningen ska vara minst 1:500 (2 mm/m) och högst 1:100 (10 mm/m) på hela golvet, om inget annat har avtalats. Även i dessa utrymmen ska lutningen mätas på en så lång sträcka som möjligt.

Figur 4. Mätning av övrig yta i tvättstuga.

Ett lokalt fall runt golvbrunnen kan även avtalas. Vid ett lokalt fall runt golvbrunnen ska lutningen vara mellan 7–20 mm/m. Då krävs ingen lutning på övrig golvyta.

Figur 5. Mätning av lokalt fall i tvättstuga.

Buktighet

Toleranser för buktighet beskrivs i tabellerna nedan, kraven gäller för samtliga materialskikt i undergolvet. Vid mätning av fall mot golvbrunn/golvlutning kan det förekomma buktigheter på sträckan som mäts. Om buktigheten på uppmätt sträcka är inom toleransen som beskrivs nedan ska fallet/lutningen inte underkännas, om det i övrigt uppfyller tolerans för lutning.

Undergolv ska uppfylla kraven enligt tabell AMA 43.DC/1.

Mätlängd	Klass A+	Klass A	Klass B
0,25m	± 1,0 mm	± 1,2 mm	± 1,2 mm
1 m	± 1,5 mm	± 2,0 mm	± 3,0 mm
2m	± 2 mm	± 3 mm	± 5 mm

Golvbeläggningar/ytskikt ska uppfylla kraven enligt tabell AMA 44.BB/1.

Mätlängd	Klass A	Klass B
0,25 m	± 1,2 mm	± 1,2 mm
2 m	± 3 mm	± 5 mm

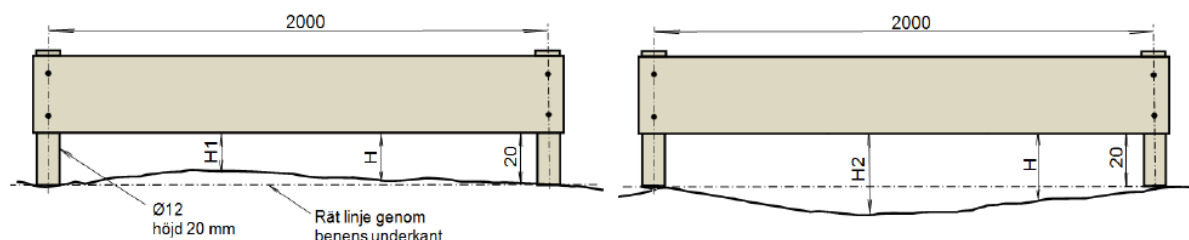
Mätning av buktighet

Källa: *Golvbranschens TK-råd 132R3*

Mätning ska ske på det mest **ogynnsamma** stället (största buktigheten) på ytan. Detta innebär att det med stor sannolikhet behövs **flera mätningar** för att hitta detta läge. Försök att placera rätskivan på två toppar eller i två dalar. Utrustning:

- Rätskiva (balk med två ben), finns i olika längder vanligtvis 2 m och 0,25 m
- Mätkil, vanligen är kilen graderad för direkt avläsning

Rätskivan i exemplet nedan har en längd av 2 m och ben/dubbar med en höjd av 20 mm. Maximal buktighet fås genom att mäta på det mest ogynnsamma stället där dubbarna placeras på toppar eller dalar, enligt figurerna nedan. Verktöget kan komma att luta vid mätning d.v.s. inte vara i våg. Vid mätning av buktighet tas ingen hänsyn till hur golvet lutar.

Vid en och samma placering av rätskivan får (20mm minus höjden H1) uppgå till det maximala mått som anges i tabellen ovan. Alternativt får vid en och samma placering (höjden H2 minus 20mm) uppgå till det maximala mått som anges i tabellen.

Underlaget i våtrum ska uppfylla klass A om inget annat avtalats, d.v.s. vid mätning över 2 m, innebär det en maximal avvikelse på 3 mm på undergolvet. Avvikelsen kan vara fördelad på + och/eller -.